

енергоефективність, конкурентоспроможність» (схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 18.08.2017 р. № 605-р).

3. Ніконорова В. Аналіз ефективності впровадження сонячних колекторів в Україні // Вісник СНАУ. 2016. Вип. 3. С. 144-148.

УДК 657

Левицька С.О.,

д.е.н., професор кафедри обліку і аудиту,
Національний університет водного господарства
та природокористування, м. Рівне

ОЦІНКА КОНКУРЕНТОЗДАТНОСТІ ЛІКУВАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ

Станом на кінець 2017-го року Міністерству охорони здоров'я України підпорядковано 2537 медичних закладів (майже 91 % від загальної їх кількості в Україні) [4; 5]. На даний час діяльність лікувальних закладів в нашій країні бажає кращого: недостатній розвиток лікувальних послуг на конкурентній основі; показники використання бюджетних надходжень не уніфіковано з загальною системою фінансового обліку та звітності закладів медицини та ін. В міжнародній практиці для такої уніфікації існують стандартизовані форми Інтегрованої звітності [1]. На жаль, в Україні на даний час Інтегрованих форм звітності не впроваджено, однак систему результативних показників виконання державних цільових програм затверджено за групами: показники затрат, продукту, ефективності, якості [3]. В таблиці 1 на прикладі лікувально-профілактичних закладів наведено основні показники результативності (табл. 1) [2].

Таблиця 1

Типові показники результативності лікувально-профілактичних закладів в рамках виконання цільової бюджетної програми

Показники продукту	Показники якості	Показники затрат
1	2	3
Чисельність медперсоналу лікувального закладу (чол.)	Чисельність лікарів: штатних, зайнятих (чол.) Чисельність медперсоналу: середнього, молодшого (чол.)	Суми виділених коштів з бюджету на утримання закладу на рік, в т.ч. за основними статтями (тис. грн.)
Кількість відділень на повному бюджетному фінансуванні (одиниць)	Віковий склад хворих у стаціонарі (діапазон років)	

Показники продукту	Показники якості	Показники затрат
1	2	3
Кількість виїздів (одиниць)	Кількість виїздів: за характером викликів, до дорослих, до дітей (одиниць)	Сума спец коштів з бюджету на виконання окремих бюджетних програм, в т.ч. за основними статтями (тис. грн.)
Виписано хворих по стаціонарному лікуванню (чол.)	Виписано по стаціонару (чол.)	
Кількість операцій, проведених у стаціонарі (одиниць)	Хірургічна робота: характер операцій, результати хірургічного втручання (описово-аналітична інформація)	

Залишаються на даний час проблемою як оцінка повноти відображення результативних показників, так і методика їх узагальнення на рахунках та у формах звітності закладу, що обумовлено складністю переходу з 2017-го року до ведення обліку діяльності державного сектора за принципами НПСБОДС (табл. 2).

Таблиця 2

Напрямки реформації обліку вітчизняних лікувальних закладів

№ з/п	Операції господарської діяльності	Відображення в обліку та звітності	
		з урахуванням нормативної облікової бази, чинної до 2017 р.	З урахуванням Національних Положень (стандартів) бухгалтерського обліку державного сектора
1	2	3	4
1.			
1.	Визнання доходів	Фінансування з бюджету визнається доходом в періоді отримання. За операціями госпрозрахункового характеру дохід визнається як валове надходження економічних вигод або потенціалу корисності протягом звітного періоду, коли чисті активи/власний капітал зростають у результаті цього надходження.	Дохід визнається як валове надходження економічних вигод або потенціалу корисності протягом звітного періоду, коли чисті активи/власний капітал зростають у результаті цього надходження, а не в результаті внесків власників. (НСБОДС «Доходи») [6]
2.	Переоцінка запасів	Переоцінка здійснюється у випадку, якщо балансова вартість запасів не дорівнює їх справедливій вартості (узгоджується з головним розпорядником коштів)	Запаси оцінюються за найменшою з двох оцінок: собівартістю або чистою вартістю реалізації. (НПСБОДС «Запаси») [7]
3.	Калькуляція собівартості придбаних запасів	Собівартість запасів включає вартість придбання та переробки. Витрати на доставку та приведення їх у теперішній стан списуються на витрати діяльності лікувального закладу	Собівартість запасів включає всі витрати на придбання, переробку та інші витрати, що виникли під час доставки запасів до їх теперішнього місцеперебування та приведення їх у теперішній стан (НПСБОДС «Витрати») [8]

№ з/п	Операції господарської діяльності	Відображення в обліку та звітності	
		з урахуванням нормативної облікової бази, чинної до 2017 р.	З урахуванням Національних Положень (стандартів) бухгалтерського обліку державного сектора
1	2	3	4
4.	Коригування сум, для відображення подій, після дати балансу	В обліку лікувальних закладів не проводились	Коригуються суми, визнані в фінансових звітах для відображення суттєвих подій після дати звітності, якщо події свідчать про умови, що існували на дату підготовки звіту (НПСБОДС «Подання фінансової звітності») [10]
5.	Нарахування амортизації основних засобів	Нарахування амортизації здійснюється в кінці року у фіксованих відсотках від вартості певної групи основних засобів, незалежно від терміну їх експлуатації.	Систематично здійснюється розподіл вартості основного засобу, що амортизується, протягом строку його корисної експлуатації (НПСБОДС «Основні засоби») [9]

Оцінка конкурентоздатності вітчизняних лікувальних закладів залежить від багатьох факторів, зокрема: ефективності фінансування, створення належної системи аудиту за виконанням лікувальними закладами результативних показників, затверджених паспортом бюджетних програм. В свою чергу, важливою умовою корисності та управлінської цілісності даних модернізованого бюджетного обліку щодо використання бюджетних коштів лікувальними закладами є розробка стандартизованої форми Інтегрованої звітності (яка б оприлюднювала відповідні показники).

Література

1. Інтегрована звітність як інноваційна модель звітності. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://global-national.in.ua/archive/8-2015/236.pdf>
2. Державні і приватні лікувальні заклади. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://old.decentralization.gov.ua/book.pdf>
3. Концепція застосування програмно-цільового методу у бюджетному процесі: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 14 вересня 2002 р. N 538-р
4. Міжнародна практика фінансування лікувальних закладів. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://uk.wikipedia.org/wiki>
5. Медичні послуги в Україні. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://jurist-blog.com.ua/medichni-poslugi.html>
6. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку в державному секторі 124 «Доходи»: Наказ Міністерства фінансів України № 135 від 23.12.2016 та N 571 від 13.06.2017.

7. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку в державному секторі 123 «Запаси»: Наказ Міністерства фінансів України від 12.10.2010 р. № 1202.

8. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку в державному секторі 135 «Витрати»: Накази Міністерства фінансів України № 1135 від 23.12.2016, № 571 від 13.06.2017.

9. НП(С)БО 121 — Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку в державному секторі 121 «Основні засоби»: Наказ Міністерства фінансів України від 12.10.2010 р. № 1202.

10. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку в державному секторі 101 «Подання фінансової звітності»: Наказ Міністерства фінансів України від 24.12.2010 р. № 1629 та Наказ Міністерства фінансів України від 28.12.2009 № 1541(у редакції наказу Міністерства фінансів України 24.12.2010 N 1629).

УДК 336.645

Лукановська І.Р.,
к.е.н., ст. викладач кафедри обліку в
державному секторі економіки та сфері послуг,
Тернопільський національний економічний університет

ОСОБЛИВОСТІ ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АВТОМАТИЗАЦІЇ АНАЛІЗУ ВИТРАТ

Своєчасне отримання якісної обліково-аналітичної інформації дозволяє системі управління ефективно вирішувати проблеми досягнення максимальної результативності діяльності. Найсучаснішим способом прискорення отримання такої інформації є широке використання інформаційних технологій та систем. Як відомо, для ведення обліку використовують спеціальне програмне забезпечення, що повністю виконує облікові завдання.

Завдяки зрозумілим для бухгалтерів та працівників системи обліку алгоритмам мови, вони, навіть не маючи спеціальних знань з програмування щодо спеціалізованих облікових програм, отримують достатні обсяги корисної інформації для відображення усіх господарських операцій, які здійснюються в процесі діяльності. [1, с. 398].

Застосування спеціалізованих програмних продуктів дозволяє системі управління підприємством своєчасно формувати облікові документи та реєстри, відображати необхідні цифрові дані на рахунках бухгалтерського